

Pub. 20. num. 7.

23
FRIDERICVS WILH. PESTEL

I. V. D. EIVSQUE ET PHILOSOPHIAE MORALIS

IN ERNESTINA P. P.

ORDINIS IVRISCONSULTORVM ET PHILO-

SOPHORVM H. T. DECANVS

EXAMEN
PUBLICVM

VIRI PRAENOBILISSIMI

LVDOV. GODOFREDI HENKEL

HASSI

A. D. X. MAI MDCCCII. H. L. Q. C.

INDICIT

PRAEMISSA EST

DE

DOMICILIO ORIGINIS

AD L. PEN. D. DE SENATOR.

DISPVATIO.

RINTELII TYPIS IOH. GODOF. ENAX A. T.

Eo quemque loco apud Romanos in ius vocari potuisse, quo natus esset, nasciue debuisset, etiam si rerum suarum alibi fecisset constitutionem, quod vulgo traditur, plurimorum, veraque et magna eruditionis laude florentium, Jctorum assensu facilius, quam legum Romanarum *verbis*, earumue *tenore*, confirmaueris. Equidem hanc doctrinam cum semper iudicauerim, a iuris Iustiniani sententia alienam, multumque habere iniquitatis: existimaui, fieri posse, vt ea excutienda si minus ingenii, at certe aliquam controuersiae in medium allatae nobilis, et vberiori meditatione dignae, gratiam a B. L. inirem. Sed nec satis caussa perspicui, et argumentorum vis ponderari, potuerit: nisi rem ab ovo tractare, hoc est, quam in primis in constituenda *re iudiciaria* rationem tenuerint Romani, et quam parum cum hac conueniat opinio, in qua refellenda verfabor, praefari coepero.

Nihil in omni ciuitate optabilius, quam vt ius cuique suum tam *incorrupte*, quam *prompte*, reddatur: ne ciues, iustitiae fruendae caussa confociati, res suas derelinquere, quam mille deuorandis molestiis, sumtibus iacturae supparibus, post longa temporis interualla, redimere malint. Hoc regnantium est, edictorum prouidentia cauere, iudicantium, religiose exequi, litigatorum, et, qui his adsunt, aduocatorum, artificis ac cauillationibus non impedire. Curae fuit Romanis prompta iustitiae administratio, cum *libera republica*, et III. prioribus post C. N. saeculis, ad summum florem peruenisset iurisprudencia: quod deinceps licet paulum exarescente, in eodem tamen instituto mansisse Imp. patet e. g. *ex L. 1. 2. 3. C. Theodos. vt intra annum crim. quae. termin. L. 7. D. de mun. et hon.* quod seruaui et auxit IUSTINIANVS in *L. 13. C. de iudic.* In hac enim *triennio* pecuniarias, *biennio* criminales, causas finiri, iussit, ita quidem, vt *triennii lapsus* totam causam perimat, propositis variis iudicum, procuratorum, actorum, reorum, coercionibus, quorum culpa lis extracta fuisset. Vberius haec exposuit WISSENBACHIVS *ad d. l. quicum non sine fructu*

Et conferas CVIACIUM IX, 22. MATHAEVM de iudiciis disp. 5.
n. 19. seqq.

Iisdem decretis, de celeriori disceptationum forensium exitu, consequens est, quod, cum locum de *iudice competente* constituerent, ab illis prouisum animaduertimus. Taceo, quomodo, cum eidem magistratui subsunt *actor* et *reus*, *locus* et *caussa* iurisdictionem concluderint, neque enim id ad rem pertinet. Verum si aduersarii diuerso subsint magistratui, quemadmodum cautum fuit, vt *actor rei forum sequatur*, seu de *caussa ciuili*, seu de *maleficio puniendo*, agatur, L. 2. §. 6. C. de *iurisd.* ita in hoc ipso foro, in quo reum conuenire liceret, statuendo eam rationem inierunt, vt eo loco lis reo intenderetur, in quo celerior et CAUSSAE COGNITIO, ET REI IUDICATAE EXECVTIO, haberi posset. Ne frustra haec nos sumsisse iudices, fidem dictis, age, faciant exempla.

Cur enim in *foro domicilii particularis* quisque suo conueniendus est? nisi quod vbi sedem tabulasque habes, ibi defensionem maxime paratus videris, *caussa* facilius instrui, controuersia finiri, exitumque deinde condemnatio habere, potest. Quamobrem nobis probabiliter praecipere videtur SIMON VAN LEWEN *cons. for. II, I, II.* si duobus locis domicilium habeas constitutum, eo te loco conueniri debere, quo tum temporis, cum in ius vocaris, cum familia degas. Neque ab iisdem, quae commemorauimus, decretis in doctrina de *foro rei sitae* deflexerunt Romani. Nam in eo controuersias, de proprietate et possessione *rei immobilis*, praecise mouendas atque dirimendas esse, et concursum fori, quod e loco domicilii reus consequitur, non admitti, nobis videtur verosimilius *arg. L. 3. ne vis fiat ei L. 68. de rei vind. L. 12. §. 1. de reb. auct. iud. poss. L. fin C. vbi de poss. L. 2. C. vbi in rem actio.* Quid ita? Si apud eum iudicem lis intendatur, sub cuius iurisdictione bona sita sunt: id, quod extremum est in iurisdictione, rei iudicatae executionem, facilius ab eo obtinueris, qui imperio suo rerum possessionem condemnatis auferre potest, adhibita etiam manu militari. Nec te sollicitet, quod in *L. vnic. C. vbi de hered.*

ag. scriptum legitur: hereditatis enim petitio non est actio
mere realis, sed (si recta rem putamus via) mixta. Tan-
tum itaque adest, ut SCHILTERO exercit. ad D. XIII, 31. dif-
ferentiam iuris Romani et Germanici, (secundum quod la-
tissime patere fori rei sitae usum, firmiter non ita pridem
asseruit Ill. HOMBERGIUS) hoc in genere statuenti, assen-
tiamur: ut potius consensum utriusque legum codicis esse
putemus hac in re manifestum. Sed de rebus mobilibus
idem tradenti DONELLO comm. I. C. XVII, 17. suffragari non
ausim, ut quem diserte refellant L. 10. 11. 12. de rei vind.
L. fin. C. ubi in rem act. a qua neutiquam abhorret L. 38. ff.
de iud. Cf. VINNIUS sel. quaest. I, 18. Cum enim res mobi-
les arbitrio iudicis, in locum, ubi condemnatus est reus,
facile transferantur: apparet facile, rationem, cur in foro
rei sitae simpliciter agendum sit, superius allatam, ad res
mobiles non pertinere, et hinc in arbitrio actoris positum
esse, num in illo, an loco domicilii, ius petere malit.
Porro quid est, cur in foro contractus causas disceptari
posse, constitutum sit, eiusque tanta vis appareat, ut ne
quidem privilegio de non euocando munitum aduersus illud
esse quinquam, confirmet de LUDOLPH I, obs. 6. p. 33. seq.
nisi quod ibi, quae ad naturam contractus spectant, facilius
ad liquidum perducunt, et causae adeo terminari, possunt,
ubi contractus perfectus est? Quid est, quod reus nec
in illo recte conueniatur, nisi istuc reperiatur, et sic manus
injectione (arresto) iurisdictionem fundare possimus?
vel bona mobilia istuc constituta, et immobilia habeat sita,
quae auctoritate iudicis, eo absente, possideri queant?
L. 19. pr. et §. 1. 2. de iudic. Praeterea cur statutum est,
ut de quibusdam causis ad eundem eatur iudicem: quam quod
lis hoc modo commodius tractari, celeriusque finiri potest,
atque sic prohiberi, ne languescat iustitia, lentaeque fori pug-
nantis arena. Non vrgemus nunc, aut disputamus ver-
bosius, consequens iisdem non minus esse decretis, quam
L. 1. C. ubi de ration. ut tutor in foro gestae administrationis
simpliciter conueniatur, excluso domicilio. Satis habemus,
animaduersionibus quibusdam declarasse, in definienda
fori

fori competentia, quantum ad reum, diuerso magistratui subiectum, id in primis efficere studuisse Romanos, vt ius cuique suum quantocyus, sed absque tumultuaria tamen ratione, tribuatur.

At enim aliquis: immemores huius instituti fuerunt Romani in definiendo foro, quod ex *domicilio originis* oritur. Hoc enim duplex est, alterum *commune*, alterum *proprium*. Illud ROMAM fuisse, in vulgus notum, de qua ob id ipsum MODESTINVS in L. 33. ad municip. Roma communis nostra patria est. De eadem sic RUTILIVS: *urbem fecisti, quae prius orbis erat.* v. plura loca apud EZ. SPANHEMIVM orb. Rom. exercit. l. c. 6. Poterat autem vnusquisque, Romam profectus, *ibi praesens*, in ius vocari: extra quam si quis ius domum reuocandi haberet, vt *legatus*, testis testimonii dicendi causa istuc euocatus, et ita porro. Verum id eximii VRBIS insignibus annumeratum fuit, vt ibi, tanquam domicilium vnusquisq; haberet constitutum, in tanto hominum confluxu ius peti et dari posset, nec opus haberet actor, in suo reum quemque domicilio persequi. De singulari hominum ad urbem concurfu testimonium denunciamus SENECAE *consol. ad Helv. c. 6.* qui *aspice aegedum*, inquit, *hanc frequentiam, cui vix immensa urbis teeta sufficiunt. Maxima pars illius turbae patria caret, in municipiis, coloniis, ex toto denique orbe confuxerunt. Alios ducit ambitio, alios necessitas officii publici, alios imposita legatio, alios luxuria, opulentum et oportunun vitii locum quaerens, alios studiorum cupiditas, alios spectacula, quosdam traxit amicitia, quosdam industria latam ostentandae virtuti naeta materiam, quidam venalem formam attulerunt, quidam venalem eloquentiam, nullum non hominum genus concurrit in urbem, et VIRTVTIBVS ET VITIIS MAGNA PRETIA PONENTEM.* Quod ius, ex peculiari reipublicae Romanae ratione ortum, nunquam in Germania inualuit. Nam qui ad sedem regiam Augusti illud accommodari posse sentiunt, insignem iuris publici produnt ignorantiam: et qui ad urbem, in qua habitant principes imperii, id ipsum applicant, institutorum, quae in singulis territoriis seruantur, insigniter ignari sunt, et commentitia iuris peregrini

grini receptione se aliosque fallunt. Ex quo facile intelligitur, quid de iis tenendum sit, qui, si reus aufugiat in alterius principis territorium, eum *Romam* transferri debere, persuasum habent, hac egregia, si Diis placet, ratione commoti, quia Roma communis omnium patria sit. V. P. BARBOSA ad L. 2. §. *legat. de iudic.* FARINACIUS in *praxi crimin. qu. VII. n. 17.* ARTH. DVCK de *auctor. I. C. II, 3. n. 3.*

Verum, ut ad caput causae transeamus, ab eo, quod exposuimus, Romanorum consilio in constituenda re iudicaria, eiusque parte, *fori* scilicet *competentia*, nimium abire videntur, qui idem, quod de *VRBE* attulimus, de quocunque loco, ubi aliquis in lucem editus fuisset, edue debuisset, *patre* aut *patrono* istius *ciue* existente, obtinuisse, et ibi vnumquemque in ius vocari potuisse, mutato licet domicilio, sentiunt, dummodo motae actionis tempore in loco originis repertus fuisset. In ea opinione, velut indubitata, sunt LVDOVICI *comp. D. tit. de iudic. §. 19.* BÖHMERS *d. tit. §. 17.* WESTENBERGIVS *eod. tit. §. 86.* VAN ECK *princ. D. d. t. n. 48.* STRVV. *exercit. ad D. IX. §. 18.* ibique MULLERS, Cf. HVBER. *prael. ad D. d. t. n. 47.* Taceo alios. Largior, *domicilium* quoddam *originis* Romae cognitum fuisse, cum variis *commodis iuribusque eximiis* pariter atque *oneribus*, ad locum restrictis, coniunctum, a quo *ciues* et *municipes* vocari solerent *originarii*, idque tantum valuisse, ac valere etiamnum, ut a *patre* ad *liberos* tamdiu translatum censeatur, quamdiu contraria voluntas non appareat. Damus praeterea, quamdiu in eodem originis domicilio permaneat, legibus te illius *ciuilibus*, disceptationum *forensium* ordinem *praefinentibus*, *ecclesiasticis*, *sumtuariis*, caeterisque sine exceptione omnibus, teneri. Ex quo consequitur, ut et *forum* esse quoddam *originis proprium*, voluntario, hoc est, non connato, sed electo, oppositum, non inficiemur, in quo non minus, quam *incola*, i. e. qui aliunde ortus istius vltro *domicilium* collocauit l. 139. §. 1. de *V. S. l. 35. ad municip.* convenire *adversarium*, et conveniri, queas. Sed *perpetuitatem* huius ipsius *fori*, quam nulla tollat sedis in alium locum

tel-
t in
ere,
p.
im.
mod
ici-
vi-
un-
de-
ibi
ni-
in
lu-
re-
nc.
vs.
ili-
iis
lo-
ro-
ere
se-
us
na-
am
is-
ar,
oc
ar,
ic
u-
e-
o-
m

cum translatio, Romanis placuisse, negauerim. Recte, an
secus, videamus.

Leges, quibus viri nituntur, a quibus dissentimus,
ad *domicilium originis* spectant, et coniuncta cum eo *munera*
personalia, non *forum*, seu iurisdictionem. Illis obstringitur
originarius, mutato domicilio, hac eximitur. Quod ubi
ostenderit, speramus fore, ut causam euicisse videa-
mur.

Sciendum quippe est, varia *munera*, *personalia*, *realia*,
mixta (quorum enumerationem videtis in *L. 1. et 2. de*
muner.) *incolam* pariter atque *originarium* subire oportuisse,
et vicissim utriusque licuisse, *praecipuis municipii*, ut ait MODE-
STINVS in *L. 35. ad municip.* in quo habitarent, vel ex quo
orti essent, quantum ad *honores*, aliaque commoda, vti.
Audiamus GAIUM, cuius verba habes in *L. 29. ad municip.*
incola et his magistratibus parere debet, apud quos incola est,
et illis, apud quos ciuis est, nec tantum municipali iurisdictioni
in utroque municipio subiectus est, verum etiam omnibus publi-
cis muneribus fungi debet. Res ipsa declarat, haec de eo in-
telligenda esse, qui in duobus locis domicilium fixit, alte-
rum *originis*, alterum *voluntarium*, et vtrumque continuat.
Sed plurimum interest inter *originarium* et *incolam*, quod ad
mutationem huius utriusque domicilii: haec enim eo vsque
incolae permessa erat, ut, facta emigratione, vinculum cum
municipio, in quo habitauerat, vniuersum tolleretur, seu
iurisdictionem spectes, seu *munera*, aliaque onera pariter
ac commoda, incolatui cohaerentia. Id enim nobis firmi-
ter persuadet MODESTINVS in *L. 34. ad municip.* qui *incola*,
ait, *jam muneribus publicis destinatus, nisi perfecto munere, in-*
colatui renuntiare non potest. Ergo si fecerit imperata, abire
non prohibetur, et si abierit, ad munera non posse vo-
cari, docent *L. 20. eod. tit. L. 1. C. de incol. L. pen. C. de his*
qui sponte publica munera subeunt. Contra ea *originarius*
legibus quidem, quas hodie dicimus, *statutarii* muni-
cipii, quod deseruit, non tenetur, harumque contemplatu
habetur pro alienigena: sed *muneribus personalibus*, relicto li-
cet municipio, ex quo ortus est, et domicilio alibi constituto,
onerari

onerari potuit: quod ipsum reipublicae Romanae rationibus erat accommodatius, quam nostrae, cum olim in quascunque migraret regiones, eidem omnes Imperatori essent subiectae, quod hodie aliter se habere nouimus. Quorum prius, nempe *originarium* discedentem pro *ciue* et *provinciali*, quantum ad leges *municipiorum*, et *provinciarum*, non haberi, asserunt L. 5. ad L. *Iul. repet.* L. 33. et 34. de reb. cred. L. 3. C. cod. L. 62. de contr. emt. L. 46. §. 2. de iur. fisci L. 57. de ritu nupt. Cur enim legum poenis non tenetur *provinciae praeses*, de quo dd. LL. loquuntur, qui *nuptias, foenus, contractus*, inierit cum *originariis*, in alium atque eum, quo editi sunt, locum fortunas suas transferentibus, nisi quod hi ipsi pars *provinciae* amplius non censentur? *Munera* vero effugere nequit *originarius*, etiam si discesserit, sed quod ad illa *domicilium originis* est immutabile. CONSTANTINUS Imp. in L. 1. C. de municip. si quis cum vel ex maiore vel minori ciuitate originem ducit, eandem euitare studens, ad alienam se ciuitatem incolatus occasione contulerit, et super hoc vel preces dare tentauerit, vel qualibet fraude niti, ut originem propriae ciuitatis eludat, duarum ciuitatum decurionibus onera sustineat, in una voluntatis, in alia originis, gratia. Add. L. 1. seqq. C. cod.

Eandem fuisse *iurisdictionis* rationem, et huic subiectum in loco originis mansisse, qui sedem mutasset, id quidem haud vltius legis argumento probaueris: nos vero aduersam ei sententiam esse veriore, ex *analogia iuris* rectius omnino colligere videmur. Aequumne enim est, ibi in ius vocari imparatum, vbi nec penates habet tabulasque, quibus causam instruat, sed amicorum salutandorum causa aliquantisper moratur, vbi non contraxit, non habet bona *sita*, aut *constituta*, non deliquit, non administravit rationes alienas, non agit, ut reconuentione pulsari queat? Romani, vti a fundanda *iurisdictione* per ius sistendi (*arrestum reale et personale*) fuerunt alieniores: ita non passi sunt, tantum putari originis, ut forum efficiat nullo modo mutabile, et *municeps* iste respondere cogatur, etiam si hoc modo nec celeriter controuersia disceptari, nec reus, ut iudicata face-

ret.

ret, compelli facile posset; ad quod tamen, vti diximus, in primis attenderunt. Nec parum ad rem facit L. 190. de V. S. cuius verba sunt haec: *provinciales eos accipere debemus, qui in provincia domicilium habent, non eos, qui ex provincia oriundi sunt.* Quam ipsam legem eleganter illustravit GOEDDAEVS in *comment. de verb. signif.* p. 1090. seqq. cui assentitur NOODT. ad D. tit. de iudic. p. m. 153. Nullum contra praesidium aduersariis praebet L. pen. de senator. quae sic habet: *PAVLVS L. 41. ad edict. Senatores licet in vrbe domicilium habere videantur, tamen et ibi, vnde oriundi sunt, habere domicilium intelliguntur, quia dignitas domicilii adiectionem potius dedisse, quam permutasse, videtur.* Declarat haec quodammodo HERMOGENIANVS in L. 23. ad municip. *municip. definit esse senatoriam adeptus dignitatem quantum ad munera, quantum vero ad honorem, retinere creditur originem etc.* Nihil in l. pen. nostra de perpetuitate iurisdictionis, sed de domicilio tantum originis, non de foro, immutabili, decernitur. Confirmat nos in hac sententia L. 2. C. *vbi senator.* in qua statuunt Imp. senatorem vel in vrbe, vel in provinciis, *vbi laudem foueant, aut vbi maiorem partem bonorum habeant, et assidue versentur, conueniri debere, nec de foro originis quicquam superaddunt.* Similia obuertimus L. 6. ad municip. L. 7. §. 10. seqq. *de interd. et releg. L. vn. C. vbi per tutor.* quas temere obiciunt, cum nulla in illis fiat mentio iurisdictionis, certe nil dicatur, ex quo in perpetuum, mutata licet sede, illam perdurare, firmiter colligas.

Haec discutere visum est, cum examini sollenni Candidati Nobilissimi nos praefari, moris et officii ratio postularet. Est is

LVDOVICVS GODOFREDVS HENKEL,

quem de vita, in hunc vsque diem acta, haec suis ipsius verbis commemorantem audiamus:

Ego, *Ludovicus Godofredus Henkel*, natus sum die XIV. April. A. clo lxxxli. Bischofshufae, prope Vizenhusam, Bischofshufam vulgo locum appellare solent. Patrem habui GEORGIVM PHILIPPVM HENKEL, Conductorem bonorum equitum Hassiacorum, de Bischofshausen, quem autem

b

fata

fata mihi puerulo adhuc praematura, morte eripuerunt. Matre adhuc vtor CATHARINA MARGAR. de SCHNEEN, FRANCISCI GABR. de SCHNEEN, qui de praedio suo, in Ducatu Goettingensi, sito, viuebat, filiam. Haec optima Mater secundis nuptiis sibi iunxit IOANNEM CASPARI, jam Administratorem praefecturae Rodenbergensis. Qui sane, quod ingenue fateor, instar veri patris, se erga me gerit. Nihil pater optimus, cum matre amantissima, neglexit, quod ad instructionem meam, tam in principiis religionis, quam scientiarum rudimentis, pertinebat. Eum in finem priuatis praeceptoribus doctissimis integerrimisque semper vsus sum. Sed quia priuatis institutionibus publicas praefendas esse, crediderunt Parentes, a. clo 16 cc XLIII. mense Octobri, annum decimum tertium agentem me Pater in illustrem prouincialem Saxoniam scholam Portensem, prope Naumburgum, comitatus est. Vbi equidem tam bona ea omnia, quibus iuuenes ad humanitatem imbui solent, addiscendi occasio est, vt vix hanc scholam reliquissim, nisi mutatio domicilii parentum aliud suasisset. Illi enim, me admòdum iuuenem adhuc tam dislitis a se locis commorari, aegre ferebant. Finito igitur vno, quo illuc vixi, anno, vasa colligere et, domum reuerti, ab optimo Patre iussus sum. Cellas Lüneburgorum deinde anno clo 16 cc XLIV. mense Decembri missus, ibi scholam Senatoriam, haud sane triualem, frequentavi. Omnia ea addiscendi, quibus is omnino instructus esse debet, qui academica studia rite initiare cupit, maxima ibi occasio. Non desunt, neque linguarum, neque artium magistri peritissimi. Literis elegantioribus hic loci per triennium, et quod excurrit, strenue incubui. Gallicae aequae ac Anglicae linguae notitiam ibidem accepi. Et quia a teneris inde annis Themidi me consecrare, mihi animus erat, vltimum, quem ibi commoratus sum, annum, in addiscendis iuris principiis consumsi. Audiui enim virum doctissimum TOPPIVM, tunc temporis Regiae Maiestati Britannicae ab Aulae consiliis, nunc vero Iuris Professore Helmstadtiensem, indicem suum iuris priuati explicantem. Ad altiora pro-

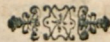
8
progređi cupiens academiam Georgiam Augustam, quae
Goettingae floret, petii. A Domino D. RIBOVIO, fasces
tunc Academiae tenente die XXVIII. Apr. a. c1730ccXLVIII.
in numerum studiosorum sum relatus. Interfui ibidem
scholis philosophicis Celeb. HOLLMANNI. WAEHNE-
RVM audiui mathesin puram tradentem. B. CLAPROTH
ius Naturae et STRVVII Iurisprudentiam Romano-Germani-
cam praelegens me habuit auditorem, et in pandectis aliis-
que praelectionibus habuisset, nisi mors praematura virum
Celeberrimum abstulisset. Illustr. GEBAVERVM in Insti-
tutionibus Iustinianeis atque iure Feudali praeceptorem
habui. BOEHMERI institutionibus in iure Canonico et
pandectis vsus sum. WAHLII lectionibus publicis in STRV-
VVM interfui. A SCHMAVSSIO iuris publici principia ae-
cepi. Virum Consultissimum KAHLIVM, nunc Professo-
rem iuris Ordinarium Marburgensem, et Consiliarium Au-
licum, per semestre spatium Hospitem, Patronum meum ad
cineres vsque colendum, Elementa Heinecciana secundum
ordinem Pandectarum conscripta, nec non MOSERI com-
pendium iuris publ. explicantem audiui. Secutus sum vi-
rum hunc Celeberr. mens. Octob. c1730 cc L. Hanoviam, cum
ad iuris publ. Professoris munus subeundum, euocatus. Frui
ibidem mihi licuit doctrina Viri magni nominis MOSERI,
qui tunc Academiam suam, quam, *die Staats- und Canzlei-
Academie*, vulgo appellabant, insituerat. Et KAHLIVM
ibidem, tam in rebus ad academiam pertinentibus, iis scilicet,
quae ad statum publicum Germaniae spectabant, quam etiam
in iure Canon. quod nonnullorum desiderio commotus prae-
legebat, doctorem habui. Finito autem Hanouiae semestri,
quod ibi transmittere in animo erat, tandem vltimam limam
studiis meis adhibere mecum constitui. Inclitam igitur
hanc academiam Ernestinam adii, et die XIII. Maii anno
c1730ccLI. a Magnifico tunc temporis Prorectore D. ESKVCHE
in numerum civium academicorum sum receptus. Hospitio
et conuictu Viri Celeberrimi Dni D. PESTELII Sen. Magni-
fici iam Academiae Prorectoris frui mihi contigit, quem et-
iam STRVVII iurispr. Rom. Germanic. Constit. Crim. Carol.

HEI-

HEINECCII Institut. COCCENI Hypomnemata iur. Feud. nec non BOEHERI introd. in l. Digestorum, docte, vt solet, explicantem, audiui sedulo. Nec minus priuatissima eius institutione, non sine maximo fructu vsus sum. Ducem etiam habui Virum Consultissimum Dnum D. PESTELIVM iun. tam in enucleando tract. BOEHERIANO de actionibus, quam ENGAVII iur. Germ. elementis tradendis, nec minus in MOSERIANI Compendii iur. publ. explicatione. Interfui etiam eiusdem collegio practico elaboratorio, vt et disputationibus publicis ipso Praefide habitis. Iam vero excellentissimum ICtorum ordinem adii, obseruantissime ab eo petens, vt ad examen publicum admitterer. *Hactenus ille.*

Ex salubri lege Serenissimi Principis nostri, id maxime cauere volentis, ne vel serantur lites a malis caussarum patronis, vel confundantur, ab imperitis, et sic vtrobique cliens luat, vnumquemque, litigantibus qui in foro adesse suo nomine voluerit, oportet peritiae suae publice spectatae, et ab alterutro ICtorum Ordine probatae, precibus subiungere documentum. Huic iussui obtemperaturus Candidatus noster, cum peteret a nobis, vti in ipsius vires inquirere velimus: diem ipsi diximus X. Maii, quo ab hora inde VIII - XII in loco Consistorii doctrinam ipsius tentabimus per varia iuris publici et priuati capita, et curatius periclitabimur duce L. 31. de LL. et c. 33. X. de iureiur. ad quam vtramque legem commentariolum, ab ipso exaratum, publice ponderabimus. Interest vero nostrum, vt in hoc sollenni negotio religionis, qua Domino nostro indulgentissimo obligamur, nos maxime memores fuisse, intelligant quam plurimi. Quamobrem VIROS, HIS QUI LITERIS FAVENT, SVIS QVOSQVE TITVLIS ORNATISSIMOS, in primis LEGVM CVPIDOS GENEROSISSIMOS atque PRAENOBILISSIMOS COMMILITONES, etiam atque etiam rogamus, eo, quem praefinuimus, die, huic actui legitimo maius decus exoptatissima praesentia sua conciliare velint.

P. P. RINTELII a. d. VIII. Maii clo 1000LII.

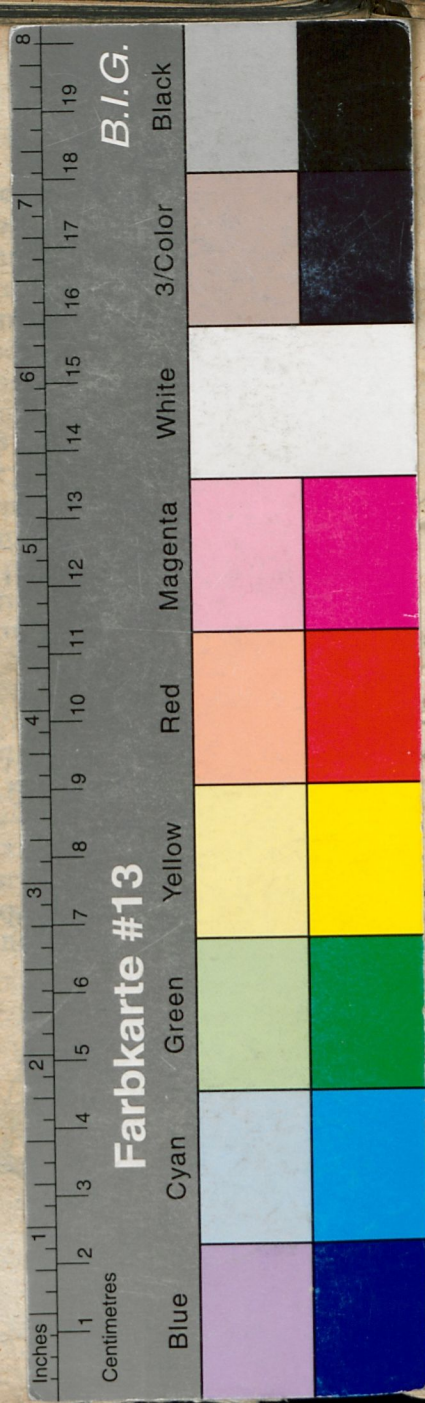
Rinteln, Diss., A48-61

ULB Halle
005 023 203

3

TA → OL nr 1+ 24 Stück

B.I.G.

Farbkarte #13

Pub. 20. num. 7.

12

1752, 1.

FRIDERICVS WILH. PESTEL
I. V. D. EIVSQVE ET PHILOSOPHIAE MORALIS
IN ERNESTINA P. P.
ORDINIS IVRISCONSULTORVM ET PHILO-
SOPHORVM H. T. DECANVS

EXAMEN PVBLICVM

VIRI PRAENOBILISSIMI
LVDOV. GODOFREDI HENKEL
HASSI

A. D. X. MAII MDCCCXX. H. L. Q. C.
INDICIT

PRAEMISSA EST
DE
DOMICILIO ORIGINIS
AD L. PEN. D. DE SENATOR.
DISPVATIO.

RINTELII TYPIS IOH. GODOF. ENAX A. T.

